

Nro. 38.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Májusnak 10-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

B é t s.

A Bétsi Porcellán fabrikában, porcellán edényeket készíteni és festeni tanuló ifjúságnak esztendőnként tartatni szokott vizsgálata a közelebb múlt tsötörtökön kezdődött el *Antal, János Baptista, Rainer, Lajos, és Rudolf* királyi fő hertzegeknek, *Gr. Kollowrát* első dirigens miniszternek, az *Olalz Ország* udvari Kancellária Kancelláriusának *Gr. Kobenzelnek*, sok, idevaló úri méltóságoknak, és a' szép mesterségek akadémiaja Directorainak 's Professorainak jelenlétekben. Az ezen fabrikában tanuló ifjúságnak előmenetelét mind ő kir. hertzegek, mind a' jelenvölt úralkodó tökéletes meg elégedéssel szemlélték, és fe-

lettebb magasztalták ezen szép mivhely fő igazgatójának B. *Sorgenthal* Cs. K. udvari Tanácsos Úrnak fáradhatatlan szorgalmatosságát. — Vége lévén a' vizgáltatásnak magok ő kir. hertzezségek osztogatták ki az érdemesebbeknek a' rendelt jutalmat.

A' *Bukovinai* nem egyesült Görög püspök *Wlachovich* úr, az alatta lévő Bukovinai papság által múlt 1795-dik elztendőre bé adatott szabad hadi segítséget 685 forintokban és 31 krajtzárookban, a' *Lembergi* kir. kamarába bé küldötte.

Az idevaló fő iskolában mathésist épületesen tanító Professort B. *Metzburg György Ignáz* urat, az egész taksának el engedésével, Cs. K. Tanácsosságra emelte ő Felsége, mind sok elztendőig való szolgálatjáért, mind azon különös érdemeiért, a' mellyeket *napkeleti Gallitzia* fel mérése által Izerzett magának. Egyfzérsmind *napnyugoti Gallitzia* geografia fel vételét, és le rajzolását is reá bizta, segítségül adván melléje a' Gallitziai hajó építő mesterségnek igazgatóját *Gaspari* abbást.

Hadi Történetek:

I. Olasz Országban.

Az Olasz Országi ármádiától leg közelebb ide érkezett tudósítások Izerént, B. *Boljo* hadi tárnokmester, a' *Pedemonti* ármádiával, és annál lévő Cs. K. seregekkel való egyességének továbbbi fean tartására, akként telepítette le *Oniglió* mellett a' kórmányára bizatott Austriai ármádiát, hogy *Castel Nuovo di Bormidatól* fogva, *Canelli*, *St. Abano di Belbo*, *St. Marsano*; *Muasca*, *Montbercello*, *Corticelle* és *Nizza della Paglia* helységekben kerelztül *Dezzóig* kordont vonatott néhány Cs. K. és *Nápolyi* seregekkel; más több seregeket pedig az ellenség *Bochettánál* lévő mozdulásaira való vigyázat véget, *Pozolo Formigáro* mellé állított ki.

Minekutánna mindazáltal mind a' *Pedemonti* armádia, mind az ennél lévő Cs. K. seregek vezérjeitől tudósítást vett volna arról, hogy a' minden oldalról mind előbb előbb nyomúlt ellenség a' *Fossanoi*, és *Cherascoi* tanyákról is hátrább szoritotta, és *Caramagnolában* egész erejét öfzve vontá volna; arra határozta meg magát *Bollió* hadi Tárnokmester, hogy a' mellette lévő Cs. K. seregeket *Tortona* alá telepítse le, néhány gyalog és lovas seregekből álló corpust pedig *Valenza* mellett a' *Pó* vizén által küldvén, *Brème* és *Lumellina* városokig küldje előre, a' mellyel egygyüt, ha a' szükség és környüállások magokkal úgy hoznák, illendő módon fedezhesse az *Austriai Lombardiát* (g).

II. A Rémus környékén.

Még most is tscendesen és egymás szemébe nézve táborozik a' két hadakozó fél, mellyből igen sokan azt a' következtést húzzák ki némellyek,

(g) Lombárdiának, vagy Longobardiának neveztetik Olasz Országának az a' része, mellyet a' Longobardusok a' 6-dik században el foglalván tsaknem a' 9-dik századikig birták, és a' melly felső és alsó Lombardiára, vagy a' *Pó* folyó vizén innen és túl fekvő Lombardiára osztatik fel. A' felső vagy napnyugoti Lombardiához tartoznak a' *Pedemonti*, *Montferrati* *Szalandiai* és *Mediolanumi hertzsegségek*. Alsó és napkeleti Lombardiához a' *Pármai hertzsegség*, *Módéna*, *Mantua*, *Ferrára*, *Bologna*, *Pádua*, *Vicenza*, *Veróna*, *Brescia*, *Cremóna* és *Bergamó* az ezekhez tartozó tartományokkal együtt. *Pármát* és *Piacenzát* a' *Pármai hertzeg*, *Pedemontiumot*, *Szabandiát*, *Montferrátot* és *Mediolánumnak* egy részét a' *Szardiniai király*, a' többit pedig, némelly környékeket és városokat ki vevén, a' *Felsegés Austriai ház* birják.

hogy lassan lassan el készül *Irene* isten affzony oltara, mellyre nem sokára jó illatú áldozatokat fognak vitézeink vinni. Engedjék az egek, hogy bé tellyesedhessen jövőendő mondások. Ugy de ha békességes nyarat lehetne reménylenünk, mire valók vólnának a' haui seregeknek egy helyből más helybe való menetelek? Mire valók a' *Rénus* túlsó és innessó partjain még most is készületben lévő borzasztó santzok és batteriák? Mire valók, a' még most is éjjel nappal ármádiához menő eleséggel, úgyúkkal és munitziókkal meg terhelt társzekerek? Mire való a' Német Országi új Feldmarsalnak *Károly* fő hertzegnek az a' leg közelebb ki adott parantsolatja, melly szerént a' Statusokra vetett requisitióknak bé adásával késedelmezök katona executió alá vettetnek? Mire való *Károly* fő hertzegnek *Bingenbe* való utazása, és a' *Hundsrükkeni* 's *Rénus* alsó környékén táborozó seregeknek meg vizsgáltatása? Ezen és az ezekhez hasonló hadi készületek épen nem ollyaten jelenségek, a' mellyekből békességes aratást lehetne a' *Rénus* mellyéki lakosoknak reményleni. *Moreau* Generális a' *Rénusi* Fr. ármádiának fő vezérje hirtelenvaló parantsolatot kapott a' *Párisi* Directoriumtól hivatalbeli kötelességének el kezdésére.

Austriai Belgium.

Brüsszelből Apr. 12-dikén. A' Frantziák még most is erőssen készítik magokat a' hadakozásra, és mind a' requisitio alá vettetett, 's katonának vitetett ifjúság, mind a' tábori munitókkal meg rakott társzekerek szüntelen mennek a' *Rénus* felé. Minden hadi seregek számok felett meg szaporítottak, az *Orleans* nevet viselt dragonyos regiment 400 főből, állott ide jövelekor, most pedig 1000 emberrel marsirozott innen ki. Tegnap egy pattantys sereg ment által városunkon, és egyenesen a' *Rénus* alsó környékére vette az útyát.

Antverpiából Apr. 11-dikén. Tegnap esett értesünkre, hogy azon *Toskána* nevű hajó, a' melly

Hamburghól ki kötőhelyünkbe jönni szándékozott, és régtől fogva is váratott, végtére tegnap előtt elérkezett *Flissingenbe*. Leg ottan tudtára adatott a' *Dünkerkában* lévő Admiralisnak *Stabel* Úrnak, a' ki a' kormányszék parantsolatja szerént egy hadakozó hajóval fogja a' fent nevezett hajót ki kötőhelyükkbe bé kísérni. Illyenképen tsak úgyan fel szabadítatott a' *Scaldis* folyó vizén való hajókázás és kereskedés, melly 1715-dik esztendőtol fogva a' *VI. Károly* Császár, és *Hollandiai* respublica közt szerzett *Barriere* trakta szerént, bé volt zároltatva, következésképen az annakelőtte *Antverpiába* ment kereskedő hajók *Amsterdám* alá szoktak járni, holott a' XVI. Században támadt és 80 esztendőig tartott Spanyol hadakozás után, sok nevezetes kereskedők le telepedtek. Illy formán, hogy ha *A. Belgium* törvényes urának villa nem adódna, melly nélkül mindazáltal nehezen lézen közönséges békesség, *Antverpia* meg gazdagodna, *Amsterdám* pedig meg szégyenedne.

Brüsszelből Apr. 17-dikén. Nem elég, hogy a' reánk vetett erőszakos költsönözés fejében nagy summa pénzt ki tsikartak kezükből a' Frantziák, hanem már most szerzőléket is kívánnak tőlünk, a' melly ha töbre nem, kevesebre nem fog menni az elsőbnél. Illyenképen sok pénzünkben áll miénkünk a' Frantzia szabadság.

Frantzia Ország.

Néhány hólnapoktól fogva igen sok Jákobinusok, királyt kívánok, 's más emberek tapasztaltván *Párisban* lenni, a' kik nemtsak alattomban, hanem végtére világossan is intselkedtek a' *Directorium* és kormány szekeknek tagjai után: sziükségesnek itelte a' végre hajtó Tanáts az 500 személyből álló Tanátsot e' dologról emlékeztetni, 's hozzá küldött *Commisio* által arra serkengetni, hogy a' következhető veszedelemnek el távoztatása vegett tegyen illendő rendeléseket. A' honnan

következő törvényeket hozott Aprilisnek 15-dik napján: 1) A' respublika belső tsendessége meg haborítóinak, és a' szabadság valóságos ellenségeinek fognak azok tartatni, 's érdemek szeréat halálosan meg is büntettetni, a' kik akár befédjeik, akár ki ofztozatott, és falakra ragasztott irasait által, az ezer hét száz kilentzvenegyedik, 's 1793-ik esztendőbeli Constitutióznak vissza állítására, a' törvényhozó székeknek és Directoriumnak szellyel ofzlatásokra, a' Status örökségeinek fel prédálására, avagy a' maganosok vagyonainak magok közt való fel ofztasára serkengetik a' népet. — Azon esetre, hogy gyengebnek fogják a' bírák a' vétket találni, deportatióra, avagy valamelyik szivatag szigetbe való vitetésre fog a' halálos büntetés által változtatatni. 2) Minden öszve gyűlések, a' mellyekben ilyen pártoskodásra ingerlő tanácsok tartatnak, mint veszedelmes öszve esküvések úgy fognak tartattatni. 3) Az illy gyűlésekben találtatandók az előjáróknak és a' fegyveres hatalom kormányozójának első parantso-latjára ofzoljanak szellyel. Az engedetlenek fogattassának el 's következőképen büntettessenek meg: az idegenek, és a' deportatióból vissza tértek halálra; azok a' Status tisztjei, a' kik ellen vagy vádoló dekretum hozatott, vagy meg ölésekre mindennek szabattság engedtetett, vagy a' kik az ellenek ment vádak alól ki nem szabadtattak, deportatióra; a' többi 5 esztendei vasra. 4) Minden, a' ki a' nationalis bokkrétán kívül más tzimert visel, esztendeig való tömlötzbe tsukatassék.

Ezen alkalmatossággal az írásban és nyomtatásban való szabattságra nézve is az a' közön-séges meg egyezésből való meg határozás tételt, hogy ennekutánna semmi névvel nevezendő írás, az írónak és nyomtatónak neve nélkül ki ne adattassék, 6 hólnapi tömlötzre való büntetés alatt.

Minékutánna a' fent meg jegyzett törvények Páris várasának szakaszaiban ki hirdettettek vol-

na, leg ottan így szól egy Frantzia közönséges levél, mindenütt nagy tsendesség lön, a' titkos gyűllés házak bé zárattak, az anarchisták el tűntek, a' Maratisták föld alatt lévő lyukaikba bé bújtak. — Ezen tsendesség fenn tartása véget meg szaporitatott a' fegyveres hatalom, a' *Grevelli* és *Sablonsi* sikokon sok seregek táboroznak, és ottan ottan számos vigyázó katonák járkálnak a' város útzáin. — A' republikanusai gondolkozású lakosoknak felettébb tettzenek ezek a' rendelések; a' Jákobinusok ellenben azt sűgdalják még most is füleikbe, hogy a' mostani Fr. kormány-székek merő Chouansokból állanak.

Ennekelötte 60 millió liverst fizetett a' *Párisi* fő kormányfűk az odavaló Journalistáknak, avagy közönséges újságíróknak. Most tapasztalván, hogy sokan közölök nem tsendességre, nem a' Constitutionnak tellyesítésére, 's nem a' nemzeti képviselök eránt való tiszteletre és engedelmességre, hanem ezekkel ellenkező dolgokra ingerlik a' köséséget, nemtsak meg vonta töllök adakozo kezeit, hanem igen kemény törvényeket hozatott azok ellen, a' kik ennekutánna vagy befűdjejek, vagy írásaik által ártalmára lenni igyekeznek a' republikának.

Dinánból, *Kis-Britanniának* nevezetes erőségéből az a' hir vitézett *Párisba*, hogy leg közelebb *XVIII. Lajos* királynak egy újabb hirdetményét szegeztek ott ki az úttzáknak szegeleteire a' *Chouansok*. A' *Quotidienne* nevű újság levél mint bizonyos dolgot úgy befűzelli, hogy az *Orleansi* hertzeg mind több több követöket kap, és hogy *Sicycs*, *Louvet*, *Chenier*, 's több velek egyyet értö deputátusok a' *Noalles* palotában tartják titkos gyűlléseiket, 's ottan készítették el azon plánumot melly szerént királyságra emelhessék a' nevezett hertzeget.

A' *Londoni* és *Bétsi* Fels. udvaroknak utólsó magok meg határozása nagy szomorúságot okozott a' békességet szív szakadva de magok óhajtó innyeszerint Frantziáknak. Minden *Párisi* kö-

zönséges levelek, 's ezek között még azok is, a' mellyek a' Directorium igazgatása alatt adattak ki, meg valják, hogy a' közönséges békeségre tzelozó trakta félben szakadott, és hogy nem az író penna, hanem a' fegyver által kellek Európának tsendességet vissza szerezni.

April. 18-dikán három jelentései olvastattak fel a' Directoriumnak az 500 személyből álló ifjú Tanács gyűlésében. Az elsőben a' hadi minister számára 200 millió, a' tengeri dolgokra ügyelő minister számára 500 millió liverst kívánt. A' másodikban azt javasolta, hogy a' hazájokba vissza papságra és emigránsokra, nevezetesen a' Lyon tért városába öfzve gyűltekre fel nyílt szemekkel vigyáztassék. A' 3-dikban azt projektálta, hogy ama híres Fr. Filosofusnak *Descartesnek* (Cartesiusnak) hamvai *Prairedlnak* 10-dikén (Maj. 29-dikén), a' melly nap a' Fr. nemzet nagy embereinek emlékeztető napjává tétetett, vitessék bé a' *Pantheonba*.

Nantesben egy bizonyos klúbot záratott bé *Ruthil* brigadiros Generális, mellyben sokan voltak az előbbi *Nantesi* vérengző tribunál tagjai közül. Ezen klúbnak írásait, mellyekből világosan ki tettik, hogy a' Royalistákkal levelezett, és hogy az 1793-dik esztendei Constitutiót vissza vinni akarta, a' nevezett Generális parantsolatjára el petsétaltettek.

A' *Párisi* kormányszék rendeléséből egy illetén tzimű új újság levél adatik most ki *Párisban*: *Journal des defenseurs de la Patrie*, az az: a' haza védelmezőinek számokra való újság levél, mellynek fő tzelja az, hogy az ármádiák hazájok, és a' respublika Constitutiója eránt való kötelességeikre emlékeztettessenek, és különkülönbféle indító okokkal 's példákkal vitézi bátorságra serkentessenek.

Brunk, a' ki a' régi Görög írókat sok szép jegyzéseivel meg bővitve ki adta; *Lombard* a' Fr. ármádiáknak fő Chyurgusa; *Arbogast* az utolsó

Ényventnek tagja, a' ki ennekelötte néhány esztendővel a' *Petersburgi* Cs. tudós Társaság által ki adatott mathematica kérdésre tett jutalmat elnyerte, és *Koch, Hermann, Oberlin* és *Schweighauser* Straßburgi Professorok, a' tudományoknak és szép mesterségeknek öregbitésekre múlt esztendőben fel állitatott *Párisi* nationale Institutumnak tagjaivá tétettek.

Olafz Ország.

Néhány külföldi közönséges levelekből legközelebb azt olvastuk, hogy a' *Velentzei* respublika nyilvánóságos rendelkezésre oda hagyta a' *Provinciai Gróf*, vagy inkább *XVIII Lajos* király *Verónát*. E' dolgot következő módon adja elő egy *Verónai* magános levél: „Egy olly nevezetes és szembe ötlő dolog történt most itten, a' melly nem annyira magára a' történetre, mint inkább annak következéseire nézve figyelmetessé tette a' Publikumot. Minekutánna *Velentzéből* ide, 's innen *Velentzébe* gyakran kurírok jöttek mentek, és olly bátorságra tzélzó rendelkezések tétettek volna, mintha ellenség állana kapuink előtt, a' *Velentzei* Tanáts parantsolatjára April. 13-dikán a' *Provinciai Grófhöz* menvén *Marquis Carlotti Verónai* nobili, az az nemes, azt a' jelentést tette, hogy bizonyos okokra nézve meg nem engedheti a' kormányszék, ő K. Felségének további ott való lakását, hanem alázatosan kéri, haggya oda a' *Velentzei* Statust.”

„Ezen előre el nem látott, annyival inkább nem reménylett jelentésre ekként felelt *XVIII Lajos*: Én ugyan, *úgymond*, innen el megyek; hanem minekelötte el indulnék e' kettőt kívánom: 1) Mutattassék meg nékem azon aranyos könyv, mellyben az én familiám fel vagyon iratlatva, hogy ekképen tulajdon kezeimmel ki törülhessen őseimnek neveiket. 2) Adattassék nékem vissza azon fegyver készület, mellyet az én őszám *IV Henrik* Fr. király tsupán barátságból ajándékozott a' *Velentzei* respublikának.”

„Kéttség kívül nem tettett ezen nemes, fontos, és a' gonosz Szeréntsének minden tsapásait semminek tartó felelet *Pringli Velentzei* nemesnek és *Verónai Podestatónak*, (*Praetornak*, avagy a' törvényekre és jó rendtartásokra ügyelő miniszternek), a' ki nemcsak protestált XVIII Lajos feltételei ellen, hanem más nap ugyan azon *Marquis Carlotti* által hozzája is küldötte protestatióját. Erre azt válaszolta a' király: Tegnap, *ügymond*, a' kormányfőnek nevében hozzám hozott jelentésre adtam feleletet, most a' *Podestató* részéről való protestatiót hozza kegyelmed hozzám, de én azt el nem fogadom, sőt ha a' *Velentzei Tanács* maga küldötte volna is azt hozzám, el nem fogadnám. Meg mondtam, hogy innét el megyek, és mihelyt a' *Velentzei* republikától kívánt passus hozzám küldetik, leg ottan el is fogok indulni: hanem áthatatosan meg maradok elsőbb feleletem mellett, ezt kívánja magam eránt való kötelességem, és én ilyen környüállásaim közt sem felejtkezem el arról, hogy én Fr. Ország királya vagyok. — *Veronából* ki indulván azon útat vette fel, mellyet a' betsület mutatott nékie, t. i. a' *Conde* hertzeg armadiájához vivőt, holott Fr. nemes rangal fog lenni, s annál maradni mind addig, míg tökéletes királyi méltosággal jelenhet meg a' világ piatván.”

Florentziából April. 18-dikén. A' múlt szombaton reggel egy stafféta jöven *Genuából* az itt lévő Fr. ministerhez *Miot* polgárhoz, azt a' hirt hozta magával, hogy a' *Laharpe* és *Massena* Fr. Generálisok kormánya alatt lévő hadi seregek *Monte-Notte* és *Cassára* környékein meg támadván az egyesült *Austriai* és *Pedemonti* armádiát, sok tisztet és köz embert vesztettek; hanem amazoknál erősebbek lévén, tsak ugyan meg tartották a' tsata piatztot. Mindjárt ekkor előbre nyomulván *Céva* várát ostrom alá rekelztették, és a' vezérlések alatt lévő armádiának egy részét a' sikságra tovább küldötték.

A' múlt April. 13-dik napjától fogva 18-dikig

történt tsatákat ekként adja elő egy *Maylandi* magános levél: „Az *Argenteau* Gen. Lajtnant és *Rukavina* Gen. Major vezérlések alatt lévő Cs. K. seregek három oldalról is meg támadtatván az ellenek ment számos ellenség által, hosszas vitézi ellent állások, és viaskodások után kéntelenek voltak magokat hátrább házni. A' tsata piatzon maradtaknak, meg sebesítetteknek és fogságba esteknek száma nem kevés vólt. Leg többet vesztettek a' *Stein*, *Terzy* és *Pellegrini* batallionok. Az elsőnek Oberstere *Starler* úr sebbe esvén el fogatott, *Neslinger* Oberstlajtnant hová lett légyen nem tudatik. A' harmadik batallionnak Oberstlajtnantja *Olbein* úr, és Generális *Rocavina* meg sebesítettek. — *Antal* fő hertzeg regimentje leg inkább ki lévén tételve az ellenség batteriáinak, leg többet vesztett. — Úgyan akkor, t. i. Apr. 13-dikán körülvén egy Fr. colonne egy *Austriai* szabad seregből és *Pedemonti* Granaterosokból álló, 's *Provera* Generális által vezéreltetett corpust, hosszas vele való tsatázása után, mellyben egy Generálist és sok fő tisztet vesztettek a' Frantziák, el fogta, a' mellynél lévő tisztek kavalléri parolájokra vissza botsátattak, a' köz emberek pedig Fr. Országba küldettek rab-ságra.

Annakutánna ölzve kaptolván magát ez a' colonne a' *Cairó*ból hozzá ment colonnével a' maga seregeit *Dego*ig vissza vont *Argenteau* F. M. Lajtnántot meg támadta, és onnan is *Aquiig* nyomta.

Ertésere esvén *Vukassovich* Generál Major-nak, hogy *Dego* ellen nagy erővel ment az ellenség, utánna induúlt vitéz Magyar és Horvát katonáival, de oda jutván, sem *Argenteau* F. M. Lajtnántot, sem a' Frantziákat, a' kik a' mieinket mind hátrább hátrább nyomtak, ott nem találta. Tehát minden további tétovázás nélkül utánnok eredt, 's őket utól érvén hátúlról mérgesen meg támadta, meg verte, vissza hajtotta, és nemcsak az az előtt való napon el vesztett ágyúig-

kat és munitióinkat vissza nyerte, hanem e' mellett a' Frantziaktól is sok hadi eszközöket el vett, és 500 embert fogott el közülök, 's egőzlen *Dégon* túl úzte őket. Hanem fzeréntsétségére tovább nyomozván az ellenséget mint kellett volna, egy más Fr. colonnéra bukkant *Montenotte* környékén, és nem lévén elegendő munitiója, kéntelen volt vissza térni, és az általa el fogatott Fr. készületeket és foglyokat hátra hagyni. — Mennyi vesztesége lett legyen a' mi seregeinknek, szorosan meg nem lehet határozni.

Nagy Britannia.

A' Status szükségének ki potolására, ismét hetedfél millió font sterlinget akar *Pith* minister fel venni; melly végből Apr. 14-dikén két óráig való conferentiát tartott a' *Londoni* nevezetesebb kereskedőkkel és pénz váltókkal. — Ismét 6 linea hajók küldtetnek a' napkeleti *Indiába*, rész szerént a' már el foglaltatott *Hollóndiai* szigeteknek védelmezések, rész szerént többeknek keresése végett. — A' *Jó reménység* hegyére is számos hadi nép küldetett.

A' kormányszéknek azon maga meg határozása, mellyet a' *Wickham* Ur kérdéseire adatott válaszf után ki jelentett, és a' mellyet mi is *Majus*nak 3-dik napján költ 36-dik számú újság leve-lünknek 565-dik és következő lapjain Erd. olvasoinkal közlöttünk, nemcsak nem tettzik az antiministerialis résznek; sőt azt a' bal követke-zést akarja abból ki húzni, hogy tellyességgel semmi szives szándéka nintsen a' ministeriumnak a' meg békülésre. Erre való nézve az újonnan költsön fel vétetendő hetedfél millió font ster-lingben sem akar meg egyyezni, azt vetvén okúl, hogy soha sem vólt Angliában izükebb a' pénz mint most, mellyet azzal akar meg bizonyítani, hogy a' napkeleti Indiákra küldetett regemen-tek Obersterjeinek zsóldjok nem kész pénzel, ha-nem *Exchequer-Billekkel*, az az, *Cameralis pa-*

piros pénzel fizettetett ki, sőt az armádiáknál lévő tábori agensek is ilyen papiros pénzt vettek a' magazinumokra ki adott költségeikért, mellyen őt, sőt hét font sterlinget is vesztenek százon.

Az eddig sok szükséget szenvedett köz nép nagyon meg vigasztaltatott, 30 pentzről 10 pentzre szállván alá a' kenyér fontjának az árra. A' közönséges piatzokon is nagyon meg óltsódott az élet, mivel számos gabonás hajók vagynak London alatt a' *Tamesis* vizén. A' gabonával kereskedő zsidók is félvén a' nagyobb óltsóságtól egyfzeriben fel nyitották el rejtett magazinumjaikat. Minapában halván egy fősvény móluár az élet árának le szállását, melly miatt ő 20000 font sterling kárt vallott, magát fel akasztotta.

Nemcsak az élet, hanem az eleség is meg óltsódott Londonban, kiváltképen minekutánna 20000 tonna riskása küldetett volna oda napkeleti Indiából. — Az onnan Londonba jutott *Nonsuch* nevű posta hajó is, melly a' múlt Decemb. 26-dik napján indult ki *Bengaléből*, riskásával vólt meg terhelve. E' vitte *Londonba* azt a' hirt, hogy a' *Ceylon* szigetében lévő nevezetes erősséget is *Columbot* el foglalták az *Anglusok*, és már most az egész szigetnek birtokában vagynak. — A' *Molukki* szigetek ellen küldetett hajó seregekről még semmi hir nem ment *Londonba*: mindazáltal telyes reménységek vagyon a' *Brittusoknak*, hogy nem sokára ezeknek birtokába is el juthatnak.

A' *Yorki* hertzegné is teherbe lenni mondatik. — A' *Quiberoni* szigetben, és az *Angliának* szolgálatjában meg hólt Fr. nemesek árváinak számokra egy szabad iskolát állított fel a' kórmanyszék *Buckinghamshirében*. — A' *Londonban* lévő első rangú Török követ (Ambassadeur) és *Hanikoff's Tare* Orosz Admirálisok *St. Jamesbe* menvén Apr. 14-dikén, fölöstököm után bé mutatattak a' Fels. királynak. — Az *Anglusok* és *Spanyolok* közt való hadakozást el kerülhetlennak lenni tartják némelly *Londoni* politikusok.

Batáviai Respublika.

Daendels Generális hadi seregeinket és Gröninga 's Arnheim közt lévő vég várainkat meg vizsgálván, April. 22-dik napján Hágába vissza tért, és mindjárt akkor jelentést tett a' hadi dolgokra ügyelő Commissiónak. Ez után gyűlést tartván a' nevezett Commissió azt javasolta, hogy a' Vesztfáliai kerülettel, és Maas folyó vizével határos vég várak védelmező állapotba tétessenek; a' Guericke Gen. Major kormánya alatt lévő hetedik brigáda útnak inditassék; a' respublikának szélső határaitra 22000 főből álló ármádia küldetessék őrizetre, és 3000 ló vétetessen az ártilleria szolgálatjára; a' lovak a' respublika különkülönbféle kerületjeiből vétetődjenek ki, 's minden darabért 175 forint fizetessék.

A' közönséges havatalt viselő személyekre nézve következő törvényeket hozott a' Hágai Nemzeti Gyűlés: 1) Hogy azon hivatalnak viselésére, mellyre valaki emeltetni akar, elegendő talentomokkal bírjék. 2) Fegyhetetlen életű legyen. 3) Ésmérje meg a' Batáviai népnek felsőségét, és esküvessel kötelezze magát a' fő kormányzék előtt arra, hogy soha leg kisebbbet sem fog mivélni, a' mi az előbbi helytartói kormányzék újobban való felállítására alkalmatosságot izogáltathatna.

Winter Admiralist olly véggel küldötte a' Convent Párisba, hogy a' jövő táborozás folytatása módjáról tanátskozzék a' Directoriummal. — A' Jó reménység hegyének volt utolsó kormányzója levelet küldvén a' Conventnek mindenekről, a' mellyek ott történtek, számot adott, 's azzal mentette magát, hogy ő kéntelen volt azon erősséget az Anglusoknak fel adni. Hivatalbeli kötelességének meg vizsgálására Commissió rendeltetett. —

Német Birodalom.

A' miképen már másszor is jelentettük, a' Prussziai király és Fr. respublika közt végbe ment egyezés szerént, újabb demarcationális linea fog készitetni Német Ország-északi tartományainak védelmezésére, mellyet egyik hadakozó félnek sem léssen szabad által hágni (Tavaly is illy forma fel tétellel vonatattott a' demarcationális linea; de azért meg is keveset ügyeltek arra a' hadakozó felek). — Ezen lineának fedezésére 11000 főből álló Hannoverai gyalogság, lovasság és artilleria; 40000 Prusszusok, 8000 Hasszusok és 4000 Brunsvigiai katonák fognak küldettetni a' Brunsvigiai hertzeg kormánya alatt. A' Prussziai seregek közzül 25000 ember már útban vagyon, lassan lassan a' többi is el érkezik. — B. Hardenberg Prussziai Status minister ismét Basileába fog menni.

Moguntziából írják Apr. 27-dikén, hogy a' Baselbe küldetett Danus minister harmad nappal annakelőtte utazott kereftül Oppenheimon és mintegy két óráig való conferentiát tartott B. Lindt Saxoniai Generálissál. Onnan lett el menetele után mindjárt az a' hír támadt, hogy ő a' Német Birodalom és Fr. respublika közt békességet akar szerzeni, mellynek szerentsés végbe meneteléhez nagy reménysége vagyon a' körülbelől lakó helységeknek.

Svédzia.

A' Stokholmban lévő Orosz Charge d' Affaires, az az, második rangú követ B. Budberg egy promemoriát adott bé a' Svédziai királyi udvarnak, mellyben elő beszéli, mitsoda okok által inditván nem botsátotta az Orosz Császárné magafizine eleibe, a' Pétersburgba küldetett Svédziai rendkívül való ministert, a' kire az ifjú király Mecklenburg-Schwerini hertzeg affzonnyal lett öszve mátkasodásának illendő módon való ki jelentése bizatott.

A' több okok közt nem utolsó ez, hogy a' mostani *Svédziai* Regensnek politikája ellenkezik az Orosz Birodalom alkotmányával, mely szerént nem régiben is nagy summa pénzt vett volna Fr. Országból az Oroszok ellen indítatandó had folytatására. Ahozképest, így szól B. *Budberg* bé adott promemoriájában, méltó oka legyen a' Fels. Orosz Császárnénak a' Svédzia Ország részéről támadandó hadakozástól tartáni, hanemha a' Svéciai ifjú király mága maiorennitásához közelítvén, az északi háborús szeleket ideje korán meg fogja fojtani.

Azomban akár jobbra, akár balra, fordúljon a' dolog, mindenképen szükségesnek tartya a' kormányszék a' hadi készüléteknek folytatását. — A' Svéciai *Finlandiának* fő kormányzója B. *Klingsporn* Generális, ambár semmi parantsolatja nem volt is az udvartól, azon 4000 parasztokon kívül, a' kik önként ajánlották magokat hazájok védelmezésére, 9000 főből álló hadi sereget gyűjtött öszve az Orosz Birodalomhoz tartozó *Finlandiának* határain. E' mellett az Országban fekvő regementek is parantsolatot vettek a' magok kézfzen tartására.

Az északi háborús környülállásokban semmi részt nem akar ugyan venni a' Koppenhágai udvar: mindazáltal e' sem vesztegel egészlen, hanem tsak ugyan meg teszi a' maga tartományainak védelmezésére a' szükséges eszközöket. — A' korona örököse maffzorra halasztotta a' fördöbe való menetelét.

Török Birodalom.

Konstántinópolyból Mártz. 11-dikén. A' fényes Porta szüntelen egy ármádiát akar *Drinápoly* mellett tartani, a' melly által minden ennekutánna *Európai* Birodalmában támadható zenebonákat le tsendesithessen. Melly vigyázósága annál szükségesebnek lenni láttatik, mivel legközelebb egy olly titkos komplot nyilatkoztatott a' kormányszék ki előtt, melly a' Császár élete ellen vala intézve, és a' melly különbkülönbféle *Európai* és *Asiai* tartományoknak Basáival egyget értett. —